

Woorden van Jezus: Tevergeefs eren zij Mij lerende leringen die geboden van mensen zijn

'Toen kwamen tot Jezus enige Schriftgeleerden en Farizeen, die van Jeruzalem waren, zeggende: Waarom overtreden Uw discipelen de inzetting der ouden? Want zij wassen hun handen niet, wanneer zij brood zullen eten. Maar Hij, antwoordende, zeide tot hen: Waarom overtreedt ook gij het gebod Gods, door uw inzetting? Want God heeft geboden, zeggende: Eert uw vader en moeder, en: Wie vader of moeder vloekt, die zal den dood sterven. Maar gij zegt: Zo wie tot vader of moeder zal zeggen: Het is een gave, zo wat u van mij zou kunnen ten nutte komen; en zijn vader of zijn moeder geenszins zal eren, die voldoet. En gij hebt alzo Gods gebod krachteloos gemaakt door uw inzetting. Gij geveinsden! Wel heeft Jesaja van u geprofeteerd, zeggende: Dit volk genaakt Mij met hun mond, en eert Mij met de lippen, maar hun hart houdt zich verre van Mij; Doch tevergeefs eren zij Mij, lerende leringen, die geboden van mensen zijn. Matth. 15:1-9.'

We ontmoeten de Zoon van God in gesprek met de Schriftgeleerden en de farizeeën. Van Jeruzalem gekomen zullen ze ongetwijfeld gehoord hebben van de grote wonderen die Jezus hier rond het meer van Galilea gedaan heeft. Als geleerden, onderwezen in de wet en de profeten mochten zij het volk voorgaan in een zuivere wandel waarbij God geëerd werd vanuit een oprecht hart en met een liefdevolle toewijding. Maar helaas, het hart van deze mannen was niet oprecht aan God en Zijn heilige wet verbonden. Zij gingen door voor vrome mannen, maar hun vroomheid was niets dan een laagje vernis. En hoewel de meesten het vernis voor echt aanzagen, prikte Jezus er dwars doorheen.

'Waarom overtreden Uw discipelen de inzetting der ouden?' Zo klonk de vraag uit hun monden. Daar staat nu Rabbi Jezus tegenover de mannen van aanzien, zij die zo scherp toezagen op de naleving van de regels, hadden iets aan te merken op de discipelen van Jezus. De inzettingen van de zo gerespecteerde ouden werd niet nageleefd. Hoe kon een Rabbi nu zulke dingen toelaten, hoe was het mogelijk dat Hij toeliet dat zijn discipelen hun handen niet wassen voor het brood eten? Foei, wat een zondige mannen waren de discipelen van Jezus. Nee, het ging hier niet zomaar over het wassen van vuile handen voor het eten maar om de rituele wassingen die de ouden hadden ingesteld, zoals we ook op kunnen maken uit de woorden die Markus toevoegt: *'Want de Farizeen en al de Joden eten niet, tenzij dat zij eerst de handen dikmaals wassen, houdende de inzettingen der ouden. En van de markt komende, eten zij niet, tenzij dat zij eerst gewassen zijn. En vele andere dingen zijn er, die zij aangenomen hebben te houden, als namelijk de wassingen der drinkbekers, en kannen, en koperen vaten, en bedden, Mark. 7:3,4.'* Het was een heilige gewoonte geworden om met een speciaal kannetje de handen verschillende malen te overgieten waarbij een zegenspreuk werd uitgesproken.

Tegen het wassen van de handen door het overgieten vanuit een kannetje kunnen wij niets inbrengen, daar is niets mis mee en toch, het was meer dan dat, het was een heilig ritueel geworden en het achterwege laten van het wassen werd dus als zondig gezien. Sommige rabbi's zagen het overtreden van dit gebod gelijk aan overspel. Juist vanuit dit oogpunt, is dit niet zomaar een onschuldig ritueel maar een juk dat mensen elkaar hebben opgelegd en het geweten verontreinigd.

Jezus antwoordt hen op een bijzondere manier: *'Waarom overtreedt ook gij het gebod Gods, door uw inzetting?'* of zoals Markus het verwoordt: *'Gij doet zeker Gods gebod wel te niet, opdat gij uw inzettingen zoudt onderhouden, Mark. 7:9.'* Een scherpe vermaning die de focus legt op de verkeerdheid van het hart. Jezus legt als het ware de bal terug en houdt de farizeeën en de Schriftgeleerden een spiegel voor. 'Jullie kunnen nu wel aanmerkingen maken op de discipelen die jullie zogenaamd heilige geboden overtreden maar hebben jullie niet in de gaten hoe jullie met al jullie tradities, regels en geboden, zelf Gods geboden overtreden?' *'Want God heeft geboden, zeggende: Eert uw vader en moeder, en: Wie vader of moeder vloekt, die zal den dood sterven. Maar gij zegt: Zo wie tot vader of moeder zal zeggen: Het is een gave, zo wat u van mij zou kunnen ten nutte komen; en zijn vader of zijn moeder geenszins zal eren, die voldoet.'* Hoewel God ons, in Zijn heilige tien geboden, heeft duidelijk gemaakt dat wij onze ouders moeten eren en daar een belofte van een lang leven aan gekoppeld heeft, hebben de farizeeërs en de Schriftgeleerden dit gebod krachteloos gemaakt, en als

het ware aan de kant geschoven om zichzelf te verrijken. Als iemand zijn inkomsten aan de tempel schonk, (waarvan de farizeeërs en de Schriftgeleerden leefden), of een belofte deed dit te zullen doen, dan verviel daarmee hun verplichting om voor hun ouders te zorgen. Als ouders in nood waren, dan kon men eenvoudig zeggen: "Sorry maar dat wat aan u besteed had kunnen worden, heb ik geofferd." Zo werd op een vrome wijze het gebod van God overtreden en ouders onteerd. Zo zegt Jezus: *'En gij hebt also Gods gebod krachteloos gemaakt door uw inzetting. Gij geveinsden! Wel heeft Jesaja van u geprofeteerd, zeggende: Dit volk genaakt Mij met hun mond, en eert Mij met de lippen, maar hun hart houdt zich verre van Mij; Doch tevergeefs eren zij Mij, lerende leringen, die geboden van mensen zijn.'* Wat een ernstige situatie, de woorden van Jesaja, die we vinden in het 29^e hoofdstuk waren niet alleen van toepassing in de tijd van Jesaja maar ook in de tijd van Jezus.

Lieve vrienden, wat een ernstige woorden: *'Tevergeefs eren zij Mij.'* Alles, hoe vroom, oog of oor strelend het ook mag lijken, blijkt tevergeefs te zijn. God wordt niet geëerd door het naleven van mensengeboden die verheven zijn tot iets heiligs. God wordt geëerd door aanbidders die Hem aanbidden in geest en in waarheid. Door hen die omhoogzien en weten dat zij door genade alleen zullen ingaan in de heerlijkheid, die Christus Jezus bereidt voor allen die Hem in het geloof volgen.

Wat een les voor ons vandaag. Het arglistige hart van de farizeeër, het subtiele verdraaien van Gods woorden tot een Godsonterende leugen is ook vandaag nog onder ons te vinden. De farizeeër wist precies de zogenaamde zonden aan te wijzen bij de volgelingen van Jezus maar zag niet in dat zijn eigen vrome vormendienst niets anders was dan het naleven van mensengeboden en onteren van Gods heilige Woord. We zouden eerlijk onze handel en wandel moeten toetsen aan Gods getuigenis. Ook vandaag wordt door veel mensen de getuigenissen en tradities van de voorvaderen verheven boven Gods Woord. De zogenoemde formulieren die naast de Bijbel worden gelezen zijn een obstakel geworden in het eenvoudig geloven van wat Gods Woord ons leert. Hoewel onze vrome vaders met alle goede bedoelingen vanuit hun Godvrezende hart zaken op papier hebben gezet wil dat niet zeggen dat dit heilig en onweerlegbaar zou kunnen zijn. Vanuit de verschrikkelijke Roomse traditie is bijvoorbeeld de kinderdoop zo heilig geworden, dat zij die daaraan twifelen of er zich tegen uitspreken worden verketterd. Misschien begrijpelijk, maar is dit ook juist? Volgen wij hierin de voetsporen van de Heere Jezus of die van de farizeeërs? De Bijbel leert op vier plaatsen dat er niets mag worden toegevoegd of afgedaan aan de Woorden van God en toch durven veel mensen te beweren dat de zondag door God is ingesteld en geheiligd dient te worden. Waarom? Omdat zij misleid zijn door de Roomse kerk die eigenmachtig de geboden heeft veranderd. We zouden nog even kunnen doorgaan met de christelijke feestdagen die nooit door God maar door Rome zijn ingesteld en zo zijn mensengeboden verheven boven Gods geboden. De farizeeër van vandaag ziet veel zonden, het verdraaien van Gods Woord en het afhouden van de mensen van de Heere Jezus, over het hoofd maar veroordeelt ten strengste hen die zich in het geloof laten dopen en Christus volgen op een wijze die ingaat tegen de overleveringen van de vaders.

Als voor ons bepaalde dingen heilig zijn dan is het goed om deze te toetsen aan het Woord van God. Als God leert dat wij onmondige kinderen moeten dopen of dat de Heere Jezus de tien geboden heeft aangepast en ons heeft duidelijk gemaakt dat wij na Zijn opstanding de zondag moeten zien als rustdag, dan moet dat in Zijn Woord te vinden zijn, zo niet, dan zijn het mensengeboden. Is het dan verkeerd om jonge kinderen te dopen? Ja! Zeker als wij er beloften aan koppelen. Is het verkeerd om op een zondag samen te komen om God te loven en te prijzen? Nee, maar wel als wij zeggen dat deze dag heilig of door God ingesteld is! Laten wij terugkeren tot de Waarheid en uit Zijn mond leren hoe wij wandelen moeten, zien wij daarbij op naar boven, biddend om de volheid van Gods Geest. Dan zullen wij Hem liefhebben boven alles en onze naasten als onszelf. Dan kunnen wij elkaar bemoedigen, opscherpen en samen het goede zoeken waarbij wij in geduld met elkaar uitzien naar de dag dat Jezus komt. O wat een dag zal dat zijn. Kom vrienden, laten wij het juk dat mensen ons opleggen van ons afschudden en Jezus volgen, want, Zijn juk is zacht en Zijn last is licht. Hallelujah. Amen

Wilco Vos Veenendaal 17-12-2018